

Dosarul nr. 1ra-1099/2022
1-18075503-01-1ra-25072022

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

31 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit în componența:

președinte
judecători

Iurie DIACONU
Liliana CATAN
Ion GUZUN
Ghenadie PLĂMĂDEALĂ
Iurie BEJENARU

a judecat, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2022, în cauza penală privindu-i pe

BRÂNZĂ Anatolie Xxxxx
născut la xx xxxxx xxxxxx în s. Xxxxx, r-nul Xxxxxx, domiciliat în or. Xxxxxx, str. Xxxxx xx xxxxx xx xxx;

BRÂNZĂ Vitalie Xxxxx
născut la xx xxxxxxx xxxxx în s. Xxxxxxx, r-nul Xxxxxxxx, domiciliat în or. Xxxxxxx, str. Xxxxx Xxx Xxxxxx xx xx

și

PLĂCINTĂ Ion Xxxxx *născut la xx xxxxxxxxx xxxx, originar și domiciliat în s. Xxxxx, r-nul Xxxxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 07.03.2017 – 25.05.2018;

Instanța de apel: 06.07.2018 – 28.09.2018;

09.08.2019 – 01.03.2022;

Instanța de recurs: 10.12.2018 – 18.06.2019;

25.07.2022 – 31.10.2022.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Căușeni, sediul Central din 25 mai 2018, Brînza Anatolie, Brînza Vitalie și Plăcinta Ion au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art. 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal, la câte 3 ani închisoare, fiecare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Corpurile delictive în cauza penală nr. 2017869024: mijlocul de transport model „Mercedes” cu n/î XXX XXX care se află la păstrare pe teritoriul terminalului vamal Cricova, certificatul de înmatriculare și cheia de contact a acestuia, care se află la păstrare în camera de păstrare a corpurilor delictive a Direcției urmărire penală a Serviciului Vamal, se trec forțat și gratuit în proprietatea statului, deoarece au fost utilizate de către inculpați la săvârșirea infracțiunii.

Suma de bani obținută din realizarea miezului de nucă trecut prin contrabandă din Ucraina pe teritoriul Republicii Moldova, prin eludarea controlului vamal, în mărime de 243 521 (două sute patruzeci și trei mii cinci sute douăzeci și unu) lei 89 bani, aflați la contul de depozit al Judecătorei Căușeni IBAN XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, c/f xxxxxxxxxxx Cont trezorerial xxxxxxxxxxx, după rămânerea definitivă a sentinței, urmează a fi trecuți forțat și gratuit în proprietatea statului.

S-a încasat de la inculpații Brînza Anatolie, Brînza Vitalie și Plăcintă Ion, în mod solidar, la bugetul de stat, contravaloarea miezului de nucă trecut prin contrabandă din Ucraina pe teritoriul Republicii Moldova, prin eludarea controlului vamal, în sumă de 557 440 (cinci sute cincizeci și șapte mii patru sute patruzeci) lei 86 bani.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, inculpatul **Brînza Anatolie** în perioada de timp 21 decembrie 2016 – 29 decembrie 2016, împreună și de comun acord cu Plăcinta Ion, Brînza Vitalie și alte persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, realizându-și scopul trecerii peste frontiera vamală a Republicii Moldova prin contrabandă a mărfurilor în proporții deosebit de mari, fără a fi declarate organului vamal, au introdus pe teritoriul Republicii Moldova din Ucraina, pe perimetrul frontierei cu regiunea transnistreană, eludându-se controlul vamal, cantitatea de 8 678 kg de miez de nucă cu valoarea în vamă în mărime de 800 962,75 lei, ce constituie proporții deosebit de mari, pe care le-au transportat în or. Tiraspol și localitatea Crasnoe.

Ulterior, la 24 decembrie 2016, în jurul orei 16:40, Brînza Anatolie, împreună cu Plăcinta Ion și Brînza Vitalie s-au deplasat în localitatea Crasnoe, unde au încărcat cantitatea de 4 021,7 kg de miez de nucă din lotul menționat mai sus, introdus anterior pe teritoriul Republicii Moldova din Ucraina cu eludarea controlului vamal, în mijloacele de transport cu n/î XXX XXX și XX XX XXX, după care, la 25 decembrie 2017, în jurul orei 14:00, eludând postul vamal Hagimus, au transportat cele 4021,7 kg de miez de nucă la domiciliul lui Plăcinta Ion, situat în r-nul Xxxxxxx, s. Xxxxxx.

Tot ei, la 29 decembrie 2016, în jurul orei 07:38, s-au deplasat în or. Tiraspol, unde au încărcat cantitatea de 2 381 kg de miez de nucă din lotul menționat mai sus, introdus anterior pe teritoriul Republicii Moldova din Ucraina

cu eludarea controlului vamal, în mijlocul de transport cu n/î XX XX XXX, după care, în jurul orei 11:00, eludând postul vamal Hagimus, au transportat cele 2381 kg de miez de nucă la domiciliul lui Plăcintă Ion, situat în r-nul Xxxxxxx, s. Xxxxx, lăsându-le depozitate în compartimentul marfar al mijlocului de transport cu n/î XX XX XXX.

În aceeași zi, în jurul orei 11:40, Plăcinta Ion, Brînza Anatolie și Brînza Vitalie, din nou s-au deplasat în or. Tiraspol, unde au încărcat cealaltă cantitate de 2 276 kg de miez de nucă din lotul menționat, introdus anterior pe teritoriul Republicii Moldova din Ucraina cu eludarea controlului vamal, în mijlocul de transport cu n/î XXX XXX, după care, eludând postul vamal intern Hagimus, au încercat să transporte lotul de miez de nucă menționat în or. Căușeni, urmând să-l comercializeze pe piața internă a Republicii Moldova ca marfă de origine autohtonă, fiind însă reținuți pe traseul R-26 în regiunea localității Ursoaia de către angajații Ministerului Afacerilor Interne și a Serviciului Vamal.

Inculpatul *Brînza Vitalie*, în perioada de timp 21 decembrie 2016-29 decembrie 2016, împreună și de comun acord cu Plăcinta Ion, Brînza Anatolie și alte persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, realizându-și scopul trecerii peste frontiera vamală a Republicii Moldova prin contrabandă a mărfurilor în proporții deosebit de mari, fără a fi declarate organului vamal, au introdus pe teritoriul Republicii Moldova din Ucraina, pe perimetrul frontierei cu regiunea transnistreană, eludându-se controlul vamal, cantitatea de 8 678 kg de miez de nucă cu valoarea în vamă în mărime 800 962,75 lei, ce constituie proporții deosebit de mari, pe care le-au transportat în or. Tiraspol și localitatea Crasnoe.

Ulterior, la 24 decembrie 2016, în jurul orei 16:40, Brînza Vitalie, împreună cu Plăcinta Ion și Brînza Anatolie, s-au deplasat în localitatea Crasnoe, unde au încărcat cantitatea de 4 021,7 kg de miez de nucă din lotul menționat mai sus, introdus anterior pe teritoriul Republicii Moldova din Ucraina cu eludarea controlului vamal, în mijloacele de transport cu n/î XXX XXX și XX XX XXX, după care, la 25 decembrie 2017, în jurul orei 14:00, eludând postul vamal Hagimus, au transportat cele 4021,7 kg de miez de nucă la domiciliul lui Plăcinta Ion, situat în r-nul Xxxxxxx, s. Xxxxx.

Tot ei, la 29 decembrie 2016, în jurul orei 07:38, s-au deplasat în or. Tiraspol, unde au încărcat cantitatea de 2 381 kg de miez de nucă din lotul menționat mai sus, introdus anterior pe teritoriul Republicii Moldova din Ucraina cu eludarea controlului vamal, în mijlocul de transport cu n/î XX XX XXX, după care, în jurul orei 11:00, eludând postul vamal Hagimus, au transportat cele 2 381 kg de miez de nucă la domiciliul lui Plăcintă Ion, situat în r-nul Xxxxxxx, s. Xxxxx, lăsându-le depozitate în compartimentul marfar al mijlocului de transport cu n/î XX XX XXX.

În aceeași zi, în jurul orei 11:40, Plăcinta Ion, Brînza Anatolie și Brînza Vitalie, din nou s-au deplasat în or. Tiraspol, unde au încărcat cealaltă cantitate de 2 276 kg de miez de nucă din lotul menționat, introdus anterior pe teritoriul Republicii Moldova din Ucraina cu eludarea controlului vamal, în mijlocul de transport cu n/î XXX XXX, după care, eludând postul vamal intern Hagimus, au încercat să transporte lotul de miez de nucă menționat în or. Căușeni, urmând să-l comercializeze pe piața internă a Republicii Moldova ca marfă de origine autohtonă, fiind însă reținuți pe traseul R-26 în regiunea localității Ursoaia de către angajații Ministerului Afacerilor Interne și a Serviciului Vamal.

Inculpatul *Plăcinta Ion*, în perioada de timp 21 decembrie 2016 – 29 decembrie 2016, împreună și de comun acord cu Brînza Anatolie, Brînza Vitalie și alte persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, realizându-și scopul trecerii peste frontiera vamală a Republicii Moldova prin contrabandă a mărfurilor în proporții deosebit de mari, fără a fi declarate organului vamal, au introdus pe teritoriul Republicii Moldova din Ucraina, pe perimetrul frontierei cu regiunea transnistreană, eludându-se controlul vamal, cantitatea de 8678 kg de miez de nucă cu valoarea în vamă în mărime de 800 962,75 lei, ce constituie proporții deosebit de mari, pe care le-au transportat în or. Tiraspol și localitatea Crasnoe.

Ulterior, la 24 decembrie 2016, în jurul orei 16:40, Plăcinta Ion, împreună cu Brînza Anatolie și Brînza Vitalie s-au deplasat în localitatea Crasnoe, unde au încărcat cantitatea de 4021,7 kg de miez de nucă din lotul menționat mai sus, introdus anterior pe teritoriul Republicii Moldova din Ucraina cu eludarea controlului vamal, în mijloacele de transport cu n/î XXX XXX și XX XX XXX, după care, la 25 decembrie 2017, în jurul orei 14:00, eludând postul vamal Hagimus, au transportat cele 4 021,7 kg de miez de nucă la domiciliul lui Plăcinta Ion, situat în r-nul XXXXXXX, s. XXXXXX.

Tot ei, la 29 decembrie 2016, în jurul orei 07:38, s-au deplasat în or. Tiraspol, unde au încărcat cantitatea de 2381 kg de miez de nucă din lotul menționat mai sus, introdus anterior pe teritoriul Republicii Moldova din Ucraina cu eludarea controlului vamal, în mijlocul de transport cu n/î XX XX XXX, după care, în jurul orei 11:00, eludând postul vamal Hagimus, au transportat cele 2 381 kg de miez de nucă la domiciliul lui Plăcintă Ion, situat în r-nul XXXXXXX, s. XXXXXX, lăsându-le depozitate în compartimentul marfar al mijlocului de transport cu n/î XX XX XXX.

În aceeași zi, în jurul orei 11:40, Plăcinta Ion, Brînza Anatolie și Brînza Vitalie, din nou s-au deplasat în or. Tiraspol, unde au încărcat cealaltă cantitate de 2 276 kg de miez de nucă din lotul menționat, introdus anterior pe teritoriul Republicii Moldova din Ucraina cu eludarea controlului vamal, în mijlocul de transport cu n/î XXX XXX, după care, eludând postul vamal intern Hagimus, au

încercat să transporte lotul de miez de nucă menționat în or. Căușeni, urmând să-l comercializeze pe piața internă a Republicii Moldova ca marfă de origine autohtonă, fiind însă reținuți pe traseul R-26 în regiunea localității Ursoaia de către angajații Ministerului Afacerilor Interne și a Serviciului Vamal.

3. Temeinicia și legalitatea sentinței a fost atacată cu apel de către *avocatul Foltea Vasile în numele inculpaților*, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, din motiv nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

În motivarea apelului a indicat, că:

- instanța de fond a neglijat prevederile art. 325 alin. (1), 17, 24, 66 alin. (2) pct. 1), 281, 297 Cod de procedură penală și nu a luat în considerare că atât în referința la rechizitoriu depusă în ședința preliminară, cât și în discursul final, apărarea a invocat nulitatea acestui act procedural în conformitate cu prevederile art. 251 Cod de procedură penală, inclusiv din motivul că învinuirea formulată în rechizitoriu nu corespunde prevederilor art. 281 Cod de procedură penală și nu întrunește elementele necesare de claritate, pentru a asigura realizarea de către inculpați a dreptului efectiv la apărare, rezultând că instanța de judecată nu a fost valabil sesizată și respectiv, nu a fost în drept să judece cauza;

- instanța de fond s-a limitat în a prelua automat poziția acuzării, care, formal a calificat acțiunile lui Brînza Anatolie, Plăcinta Ion și Brînza Vitalie conform elementelor faptei prejudiciabile prevăzute de art. 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal;

- faptele incriminate atât în actul acuzării lui Brînza Anatolie, Plăcinta Ion și Brînza Vitalie, cât și în partea motivată a sentinței, contravin prevederilor art. 66 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, în conformitate cu care inculpatul are dreptul să știe pentru ce faptă este învinuit, adică, să fie informat asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa;

- instanța de fond nu a analizat argumentele apărării, care a indicat că conținutul actului de acuzare al lui Brînza Anatolie, Plăcinta Ion și Brînza Vitalie este unul imprecis, neconcret și incomplet, deoarece: nu este indicat cum anume și cu ce mijloace de transport (sau fără careva mijloace de transport) au introdus inculpații pe teritoriul Republicii Moldova din Ucraina, prin perimetrul frontierei cu regiunea transnistreană, eludând controlul vamal, cantitatea de 8 678 kg de miez de nucă; nu este indicat locul concret prin care acest perimetru ar fi fost traversat de către inculpați cu marfa de contrabandă, în pofida faptului că perimetrul frontierei Ucrainei cu regiunea transnistreană constituie 405 km; nu este indicat dacă faptele reproșate inculpaților au fost ori sunt examinate în prezent, în ordine penală, de către autoritățile ucrainene (sub aspectul acțiunilor de contrabandă la scoaterea miezului de nucă din această țară fără a-l declara) și/sau de către autoritățile Republicii nerecunoscute Transnistrene (sub aspectul acțiunilor de contrabandă la introducerea în această zonă administrativă a miezului fără

declarare); deși în învinuire este indicat că miezul de nucă ar fi fost transportat în localitatea Crasnoe, acuzarea nu a specificat în ce raion și în care țară se află această localitate, lăsând ilegal să se înțeleagă că această localitate s-ar afla în Ucraina; deși în învinuire inculpaților li se incriminează faptul acționării prin participație, inclusiv cu alte persoane neidentificate, acțiunile acestora nu sunt încadrate și individualizate în conformitate cu prevederile Capitolului V din Codul penal, nefiind făcute trimiteri la normele de drept în acest sens, în special la prevederile art. 42 Cod de procedură penală;

- instanța de fond a neglijat argumentele apărării, precum că inculpații au fost în imposibilitate să înțeleagă sensul acuzații și logica procurorilor care au construit acuzarea, deoarece niciodată nu au traversat frontiera de stat pe direcția Republica Moldova-Ucraina cu mijloacele de transport cu n/î XXX XXX și XX XX XXX, care figurează în actul de învinuire, fapt care se confirmă prin informația oficială prezentată de Poliția de Frontieră;

- în perioada 21 - 29 decembrie 2016, când li se reproșează că ar fi introdus prin contrabandă miezul de nucă în cantitate de 8 678 kg, inculpații nici nu au ieșit din Republica Moldova, fapt care se confirmă prin informația oficială prezentată de Poliția de Frontieră;

- sentința de condamnare contestată este afectată de o eroare gravă de fapt, instanța de fond stabilind eronat faptele, în existența lor, prin neluarea în considerare a probelor prezentate de apărare. Instanța de fond nu a analizat probele administrate de apărare, care au fost cercetate în cadrul ședinței de judecată și nu le-a apreciat din punct de vedere al pertinentei, concluziei și utilității lor în ansamblu;

- instanța de judecată nu și-a realizat obligația legală de a motiva în hotărâre inadmisibilitatea probelor administrate de apărare, care au fost examinate în cadrul cercetării judecătorești și în privința cărora acuzarea nu a formulat careva obiecții;

- suplimentar faptului că inculpații nu au recunoscut vinovăția, instanța de fond nu a ținut cont, nu a analizat, nu a evaluat și nu a apreciat din punct de vedere al coroborării acestora, declarațiile martorilor: Rogovenco Alexandr, Slănină Fiodor, Bîrlădean Maria, Pistrui Angela, Chicichina Maria, Șpacova Angela, Hussain Naser;

- instanța de fond nu a analizat obiectiv, prin prisma obligației reglementate de art. 113 Cod penal, declarațiile inculpaților cu referire la motivele prelucrării datelor cu caracter personal ale cet. Pînzari Constantin, Cioban Constantin, Cacian Dorina, Boboc Gheorghe, Șargorovschii Ana prin metoda consemnării acestora în formularele actelor de achiziție a miezului de nucă;

- deoarece locuitorii regiunii transnistrene (de la care a fost colectat miezul de nucă la piața din or. Tiraspol) nu dețin buletine de identitate eliberate de autoritățile constituționale și nu dispun de codul personal/IDNP necesar a fi indicat

în actele de achiziție a miezului, ei consemnau în unele acte de achiziții datele personale ale cetățenilor Republicii Moldova pe care le colectau de la rude, cunoscuți sau alți vânzători ai miezului.

- inculpații Plăcinta Ion și Brînza Anatol au recunoscut că au falsificat actele de achiziție prin metoda indicării datelor personale a cetățenilor Republicii Moldova: Pînzari Constantin, Ciobanu Constantin, Cacian Dorina, Boboc Gheorghe, Șargorovschii Ana, din motivul că altfel nu puteau argumenta la SRL „Prometeu-T” colectarea miezului din regiunea transnistreană, însă aceste acțiuni nu întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 248 Cod penal;

- instanța de fond nefondat a argumentat gravele deficiențe privind rezultatele măsurii speciale de investigare, documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice, localizarea și urmărirea prin sistemul de poziționare globală (GPS), generalizate în Raportul întocmit de Ofițerul Evghenii Batîr la 16.12.2017 (f.d. 221-222), prin simplul fapt că anumite materiale ce se referă la această măsură specială de investigare posibil s-ar afla la dosarul de bază, din care a fost disjungat dosarul penal în privința inculpaților;

- punând la fundamentul sentinței de condamnare pretinse materiale care nu au fost cercetate în cadrul ședinței de judecată, instanța s-a comportat de o manieră acuzatoare, încercând să acopere gravele ilegalități admise de organul de urmărire penală printr-un act judecătoresc;

- instanța de fond nu a luat în considerare argumentele apărării, la acest compartiment, în special că nu este clar cum a putut ofițerul Batîr să întocmească Raportul în situația în care dosarul a fost trimis în judecată în anul 2016; raportul este intitulat „Despre rezultatele măsurilor speciale de investigații din 16.12.2016”. În pofida acestui fapt, în textul Raportului, se face trimitere la date și informații obținute la data de 20.12.2016 și 24.12.2016, precum și se menționează că documentul se constituie ca anexă la procesul-verbal nr. 1 din 16.01.2017; la materialele cauzei penale nu sunt anexate acte procesuale care ar consemna data concretă când mijloacele de documentare au fost montate pe mijloacele de transport care aparțin inculpaților și, ulterior, demontate; nu este clar ce înseamnă informația din colțul din dreapta a planșelor cu pretinsul itinerar a mijlocului de transport a inculpaților (f.d. 225-238); nu este clar de ce același timp este consemnat pe toate planșele marcate cu marșrutul de culoare roșie și de ce traseul este dublat (dus-venit), însă timpul este același;

- atât ofițerul Batîr, în Raportul său, acuzarea în ordonanța de punere sub învinuire a inculpaților și instanța de fond în sentință nu specifică concret faptul că localitatea Crasnoie, se află sub jurisdicția Republicii Moldova și nu a Ucrainei, deși în conformitate cu informația extrasă prin sistemul googlemap, care a fost anexată la materialele cauzei penale de apărare, este evident că s. Crasnoie se află

pe teritoriul Republicii Moldova, iar drumul de ocolire a postului vamal intern Hagimus reprezintă o bifurcație oficială, neîngrădită;

- instanța de fond nu a luat în considerare nici mijloacele materiale de probă, prezentate de apărare, care demonstrează proveniența legală a miezului de nucă ridicat de la inculpații Plăcinta Ion, Brînza Anatol și Brînza Vitalie la 29.12.2016 și 30.12.2016, din mijloacele de transport model „Mercedes 415 CDI” cu n/î XX XX XXX și „Mercedes Sprinter” cu n/î XXX XXX, precum și de la domiciliul lui Plăcinta Ion.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2018, apelul a fost admis, casată total sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Brînza Anatolie, Brînza Vitalie și Plăcinta Ion au fost achitați de sub învinuirea săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal, din motivul lipsei faptei infracțiunii.

5. Temeinicia și legalitatea deciziei instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către *procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Bradu Valentina*, care a indicat temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicitând casarea totală a deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței.

5.1. Avocatul Pascal Veronica în numele inculpaților a prezentat referință la cererea de recurs declarată de procuror, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, deoarece este nefondat și neîntemeiat.

În opinia apărării instanța de apel corect a dispus achitarea inculpaților, menționând că la materialele dosarului nu au fost prezentate probe privind traversarea frontierei de stat de către Brînza Anatolie, Brînza Vitalie și Plăcinta Ion.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 18 iunie 2019, s-a dispus admiterea recursurilor ordinare declarate, cu casarea totală a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 februarie 2019 și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6.1. Verificând materialele cauzei prin prisma aspectelor și temeiurilor din recursurile declarate, Colegiul penal lărgit a constatat că, instanța de apel a admis erorile prescrise la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, din următoarele considerente.

Colegiul penal lărgit, a constatat că motivarea deciziei instanței de apel este contradictorie, deoarece instanța de apel, achitând inculpații își motivează soluția prin faptul că învinuirea adusă acestora este neclară, fapt, care potrivit practicii judiciare constante nu poate servi drept temei de achitare.

La același aspect instanța de recurs a menționat, că obligația instanței de a-și motiva hotărârea rezultă din prevederile art. 6 paragraful 1 din Convenția Europeană, iar acest lucru presupune relevarea considerentelor și temeiurilor asupra concluziilor formate, fiind necesar ca în mod precis și explicit, prin argumente relevante și suficiente, să fie rezolvate problemele de drept apărute la judecarea cauzei, prin întocmirea corectă a hotărârii adoptate.

Astfel, din punctul de vedere al aspectelor evidențiate, Colegiul lărgit a conchis că, instanța de apel a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția și nu a judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece a pronunțat o hotărâre care nu corespunde condițiilor de formă impuse pentru adoptarea hotărârilor judecătorești.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2021, a fost admis apelul declarat de avocatul Foltea Vasile, în numele inculpaților, casată integral sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Plăcintă Ion, Brânză Anatolie și Brânză Vitalie, învinuiți de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal, au fost achitați pe motivul *lipsei faptei infracțiunii*.

7.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a statuat că, instanța de fond, la pronunțarea sentinței, eronat a apreciat probele, fără a ține cont de cerințele art.101 Codul de procedură penală, și în așa mod a ajuns la concluzia greșită cu privire la calificarea infracțiunii. De asemenea, Colegiul penal a menționat că instanța de fond a ajuns la concluzia greșită de a-i recunoaște vinovați pe inculpați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 248 alin. (5) lit. b), d) Codul penal.

În această ordine de idei, Colegiul penal a reținut că, *potrivit rechizitoriului, inculpatul Brânza Anatolie este învinuit că, în perioada de timp 21.12.2016-29.12.2016, împreună și de comun acord cu Plăcintă Ion, Brânza Vitalie și alte persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, realizându-și scopul trecerii peste frontiera vamală a Republicii Moldova prin contrabandă a mărfurilor în proporții deosebit de mari fără a fi declarate organului vamal, au introdus pe teritoriul Republicii Moldova din Ucraina, pe perimetrul frontierei cu regiunea transnistreană, eludându-se controlul vamal, cantitatea de 8678 kg de miez de nucă cu valoarea în vamă în mărime 800962,75 lei ce constituie proporții deosebit de mari, pe care le-au transportat în or. Tiraspol și localitatea Crasnoe.*

Ulterior, la 24.12.2016, în jurul orei 16:40, Brânza Anatolie, împreună cu Plăcintă Ion și Brânza Vitalie, s-au deplasat în loc. Crasnoe, unde au încărcat cantitatea de 4021,7 kg de miez de nucă din lotul menționat mai sus, introdus anterior pe teritoriul Republicii Moldova din Ucraina cu eludarea controlului vamal, în mijloacele de transport cu numerele de înmatriculare XXXXXXX și XXXXXX, după care, la 25.12.2017, în jurul orei 14:00, eludând postul vamal Hagimus, au transportat cele 4021,7 kg de miez de nucă la domiciliul lui Plăcintă Ion, situat în raionul Xxxxxx, satul Xxxxx

Tot ei, la 29.12.2016, în jurul orei 07:38, s-au deplasat în or. Tiraspol, unde au încărcat cantitatea de 2381 kg de miez de nucă din lotul menționat mai sus, introdus anterior pe teritoriul Republicii Moldova din Ucraina cu eludarea controlului vamal, în mijlocul de transport cu n/î XXXXXX, după care, în jurul orei 11:00, eludând postul vamal Hagimus, au transportat cele 2381 kg de miez de nucă la domiciliul lui Plăcintă Ion, situat în r-nul Xxxxxxx, s. Xxxxxx, lăsându-le depozitate în compartimentul marfar al mijlocului de transport cu n/î XXXXXX. În aceeași zi, în jurul orei 11:40, Plăcintă Ion, Brînza Anatolie și Brînză Vitalie, din nou s-au deplasat în or. Tiraspol, unde au încărcat cealaltă cantitate de 2276 kg de miez de nucă din lotul menționat, introdus anterior pe teritoriul Republicii Moldova din Ucraina cu eludarea controlului vamal, în mijlocul de transport cu n/î XXXXXXXX, după care, eludând postul vamal intern Hagimus, au încercat să transporte lotul de miez de nucă menționat în or. Căușeni, urmând să-l comercializeze pe piața internă a Republicii Moldova ca marfa de origine autohtonă, fiind însă reținuți pe traseul R-26 în regiunea localității Ursoaia de către angajații Ministerului Afacerilor Interne și a Serviciului Vamal.

Potrivit rechizitoriului, inculpatul Brînză Vitalie, este învinuit că, în perioada de timp 21.12.2016 - 29.12.2016, împreună și de comun acord cu Plăcintă Ion, Brînza Anatolie și alte persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, realizându-și scopul trecerii peste frontiera vamală a Republicii Moldova prin contrabandă a mărfurilor în proporții deosebit de mari fără a fi declarate organului vamal, au introdus pe teritoriul Republicii Moldova din Ucraina, pe perimetrul frontierei cu regiunea transnistreană, eludându-se controlul vamal, cantitatea de 8678 kg de miez de nucă cu valoarea în vamă în mărime 800962,75 lei ce constituie proporții deosebit de mari, pe care le-au transportat în or. Tiraspol și localitatea Crasnoe.

Ulterior, la 24.12.2016, în jurul orei 16:40, Brînza Vitalie, împreună cu Plăcintă Ion și Brînza Anatolie, s-au deplasat în loc. Crasnoe, unde au încărcat cantitatea de 4021,7 kg de miez de nucă din lotul menționat mai sus, introdus anterior pe teritoriul Republicii Moldova din Ucraina cu eludarea controlului vamal, în mijloacele de transport cu numerele de înmatriculare XXXXXXXX și XXXXXX, după care, la 25.12.2017, în jurul orei 14:00, eludând postul vamal Hagimus, au transportat cele 4021,7 kg de miez de nucă la domiciliul lui Plăcintă Ion, situat în raionul Xxxxxxx, satul Xxxxx

Tot ei, la 29.12.2016, în jurul orei 07:38, s-au deplasat în or. Tiraspol, unde au încărcat cantitatea de 2381 kg de miez de nucă din lotul menționat mai sus, introdus anterior pe teritoriul Republicii Moldova din Ucraina cu eludarea controlului vamal. În mijlocul de transport cu n/î XXXXXX, după care, în jurul orei 11:00, eludând postul vamal Hagimus, au transportat cele 2381 kg de miez de nucă la domiciliul lui Plăcintă Ion, situat în r-ul Căușeni, sat. Opaci, lăsându-le depozitate în compartimentul marfar al mijlocului de transport cu n/î XXXXXX. În aceeași zi, în jurul orei 11:40, Plăcintă Ion, Brînza Anatolie și Brînză Vitalie, din nou s-au deplasat în or. Tiraspol, unde au încărcat cealaltă cantitate de 2276 kg de miez de nucă din lotul menționat, introdus anterior pe teritoriul Republicii Moldova din Ucraina cu eludarea controlului vamal, în mijlocul de transport cu n/î XXXXXXXX, după care, eludând postul vamal

intern Hagimus, au încercat să transporte lotul de miez de nucă menționat în or. Căușeni, urmând să-l comercializeze pe piața internă a Republicii Moldova ca marfa de origine autohtonă, fiind însă reținuți pe traseul R-26 în regiunea localității Ursoaia de către angajații Ministerului Afacerilor Interne și a Serviciului Vamal.

Potrivit rechizitoriului, inculpatul Plăcintă Ion, este învinuit că în perioada de timp, 21.12.2016 - 29.12.2016, împreună și de comun acord cu Brînza Anatolie, Brînză Vitalie și alte persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, realizându-și scopul trecerii peste frontiera vamală a Republicii Moldova prin contrabandă a mărfurilor în proporții deosebit de mari fără a fi declarate organului vamal, au introdus pe teritoriul Republicii Moldova din Ucraina, pe perimetrul frontierei cu regiunea transnistreană, eludându-se controlul vamal, cantitatea de 8 678 kg de miez de nucă cu valoarea în vamă în mărime 800 962,75 lei, ce constituie proporții deosebit de mari, pe care le-au transportat în or. Tiraspol și localitatea Crasnoe.

Ulterior, la 24.12.2016, în jurul orei 16:40, Plăcintă Ion, împreună cu Brînza Anatolie și Brînză Vitalie, s-au deplasat în loc. Crasnoe. unde au încărcat cantitatea de 4021,7 kg de miez de nucă din lotul menționat mai sus, introdus anterior pe teritoriul Republicii Moldova din Ucraina cu eludarea controlului vamal, în mijloacele de transport cu numerele de înmatriculare XXXXXXX și XXXXXX, după care, la 25.12.2017, în jurul orei 14:00, eludând postul vamal Hagimus, au transportat cele 4021,7 kg de miez de nucă la domiciliul lui Plăcintă Ion, situat în raionul Xxxxxxx, satul Xxxxx

Tot ei, la 29.12.2016, în jurul orei 07:38, s-au deplasat în or. Tiraspol, unde au încărcat cantitatea de 2381 kg de miez de nucă din lotul menționat mai sus, introdus anterior pe teritoriul Republicii Moldova din Ucraina cu eludarea controlului vamal, în mijlocul de transport cu n/i XXXXXXX, după care, în jurul orei 11:00, eludând postul vamal Hagimus, au transportat cele 2381 kg de miez de nucă la domiciliul lui Plăcintă Ion Mihai, situat în r-nul Căușeni, sat. Opaci, lăsându-le depozitate în compartimentul marfare al mijlocului de transport cu n/i XXXXXXX. În aceeași zi, în jurul orei 11:40, Plăcintă Ion, Brînza Anatolie și Brînză Vitalie, din nou s-au deplasat în or. Tiraspol, unde au încărcat cealaltă cantitate de 2276 kg de miez de nucă din lotul menționat, introdus anterior pe teritoriul Republicii Moldova din Ucraina cu eludarea controlului vamal, în mijlocul de transport cu n/i XXXXXXX, după care, eludând postul vamal intern Hagimus, au încercat să transporte lotul de miez de nucă menționat în or. Căușeni, urmând să-l comercializeze pe piața internă a Republicii Moldova ca marfa de origine autohtonă, fiind însă reținuți pe traseul R-26 în regiunea localității Ursoaia de către angajații Ministerului Afacerilor Interne și a Serviciului Vamal.

Instanța de apel a notat că inculpații au susținut declarațiile date în cadrul urmăririi penale și în ședința instanței de fond, potrivit cărora nu au recunoscut vinovăția în faptele incriminate.

Colegiul a indicat că, în susținerea învinuirii aduse, acuzatorul de stat a prezentat probele indicate în rechizitoriu, nefiind prezentate probe suplimentare.

Astfel, Colegiul penal analizând probele prezentate de acuzare prin prisma

prevederilor art. 101 Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor, le-a apreciat ca fiind utile și veridice, însă acestea nu relevă anumite acțiuni/inacțiuni ale inculpaților din care s-ar putea concluziona asupra existenței infracțiunii imputate lui Plăcintă Ion, Brînza Anatolie și Brînză Vitalie prin rechizitoriu, or, probele indicate precum și depozițiile date relevă circumstanțele tangente cazului, dar nu și existența unei infracțiuni în acest sens.

În rezultatul analizei probelor prezentate, ***Colegiul penal a constatat următoarele circumstanțe de fapt (fapta comisă):*** *în perioada de timp 21.12.2016-29.12.2016 Brînza Anatolie, Plăcintă Ion, Brînză Vitalie și alte persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, realizându-și scopul trecerii peste frontiera vamală a Republicii Moldova prin contrabandă a mărfurilor în proporții deosebit de mari fără a fi declarate organului vamal, au introdus pe teritoriul Republicii Moldova din Ucraina, pe perimetrul frontierei cu regiunea transnistreană, eludându-se controlul vamal, cantitatea de 8678 kg de miez de nucă cu valoarea în vamă în mărime 800 962,75 lei ce constituie proporții deosebit de mari, pe care le-au transportat în or. Tiraspol și localitatea Crasnoe.*

Ulterior, la 24 decembrie 2016, în jurul orei 16:40, Brînza Anatolie, împreună cu Plăcintă Ion și Brînză Vitalie, s-au deplasat în loc. Crasnoe, unde au încărcat cantitatea de 4021,7 kg de miez de nucă din lotul menționat mai sus, introdus anterior pe teritoriul Republicii Moldova din Ucraina cu eludarea controlului vamal, în mijloacele de transport cu numerele de înmatriculare XXXXXXX și XXXXXX, după care, la 25.12.2017, în jurul orei 14:00, eludând postul vamal Hagimus, au transportat cele 4021,7 kg de miez de nucă la domiciliul lui Plăcintă Ion, situat în r-nul Xxxxxxx, s. Xxxxxx.

Tot ei, la 29.12.2016, în jurul orei 07:38, s-au deplasat în or. Tiraspol, unde au încărcat cantitatea de 2381 kg de miez de nucă din lotul menționat mai sus, introdus anterior pe teritoriul Republicii Moldova din Ucraina cu eludarea controlului vamal, în mijlocul de transport cu n/î XXXXXX, după care, în jurul orei 11:00, eludând postul vamal Hagimus, au transportat cele 2381 kg de miez de nucă la domiciliul lui Plăcintă Ion, situat în r-nul Xxxxxxx, s. Xxxxxx, lăsându-le depozitate în compartimentul marfar al mijlocului de transport cu n/î XXXXXX. În aceeași zi, în jurul orei 11:40, Plăcintă Ion, Brînza Anatolie și Brînză Vitalie, din nou s-au deplasat în or. Tiraspol, unde au încărcat cealaltă cantitate de 2276 kg de miez de nucă din lotul menționat, introdus anterior pe teritoriul Republicii Moldova din Ucraina cu eludarea controlului vamal, în mijlocul de transport cu n/î XXXXXX, după care, eludând postul vamal intern Hagimus, au încercat să transporte lotul de miez de nucă menționat în or. Căușeni, urmând să-l comercializeze pe piața internă a Republicii Moldova ca marfa de origine autohtonă, fiind însă reținuți pe traseul R-26 în regiunea localității Ursoaia de către angajații Ministerului Afacerilor Interne și a Serviciului Vamal.

Din cumulul de probe anexate la materialele cauzei penale, în raport cu prevederile legale de specialitate invocate, instanța de apel a constatat că, acuzările imputate inculpaților Plăcintă Ion, Brînza Anatolie și Brînză Vitalie în rechizitoriu nu atestă existența faptei infracționale imputate or, invocarea

introducerii pe teritoriul Republicii Moldova din Ucraina, pe perimetrul frontierei cu regiunea transnistreană, eludându-se controlul vamal, cantitatea de 8 678 kg de miez de nucă cu valoarea în vamă în mărime de 800 962,75 lei ce constituie proporții deosebit de mari, pe care le-au transportat în or. Tiraspol și localitatea Crasnoe, fără a fi delimitată fapta de locul săvârșirii acesteia, nu atestă fapta stabilită de art. 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal.

Colegiul penal a subliniat că, potrivit faptei infracționale stabilite prin rechizitoriu inculpații au introdus pe teritoriul Republicii Moldova din Ucraina prin perimetrul frontierei cu regiunea transnistreană, eludând controlul vamal cantitatea de 8 678 kg de miez de nucă, fără a indica locul concret, prin care perimetrul, ar fi fost traversat de către inculpați frontiera de stat a R. Moldova, în contextul în care localitatea Crasnoe, se află sub jurisdicția Republicii Moldova și nu a Ucrainei.

Totodată, instanța de apel a constatat că, localitatea Crasnoe se află pe teritoriul Republicii Moldova, iar drumul de ocolire a postului vamal intern Hagimus reprezintă o bifurcație oficială, neîngrădită.

În asemenea condiții de drept stabilite supra, Colegiul penal a reținut că fapta inculpaților – *privind introducerea pe teritoriul Republicii Moldova din Ucraina, pe perimetrul frontierei cu regiunea transnistreană, eludându-se controlul vamal, cantitatea de 8678 kg de miez de nucă cu valoarea în vamă în mărime 800962,75 lei pe care le-au transportat în or. Tiraspol și localitatea Crasnoe, ulterior, la 24.12.2016, în jurul orei 16:40, Brînza Anatolie, împreună cu Plăcintă Ion și Brînză Vitalie, s-au deplasat în loc. Crasnoe, unde au încărcat cantitatea de 4021,7 kg de miez de nucă din lotul menționat mai sus, introdus anterior pe teritoriul Republicii Moldova din Ucraina cu eludarea controlului vamal, în mijloacele de transport cu numerele de înmatriculare XXXXXXX și XXXXXX, după care, la 25.12.2017, în jurul orei 14:00, eludând postul vamal Hagimus, au transportat cele 4021,7 kg de miez de nucă la domiciliul lui Plăcintă Ion, situat în r-nul Xxxxxxx, s. Xxxxxx, tot ei, la 29.12.2016, în jurul orei 07:38, s-au deplasat în or. Tiraspol, unde au încărcat cantitatea de 2381 kg de miez de nucă din lotul menționat mai sus, introdus anterior pe teritoriul Republicii Moldova din Ucraina cu eludarea controlului vamal, în mijlocul de transport cu n/î XXXXXX, după care, în jurul orei 11:00, eludând postul vamal Hagimus, au transportat cele 2381 kg de miez de nucă la domiciliul lui Plăcintă Ion, situat în r.Xxxxxxx, s. Xxxxxx, lăsându-le depozitate în compartimentul marfar al mijlocului de transport cu n/î XXXXXX, în aceeași zi, în jurul orei 11:40, Plăcintă Ion, Brînza Anatolie și Brînză Vitalie, din nou s-au deplasat în or. Tiraspol, unde au încărcat cealaltă cantitate de 2276 kg de miez de nucă din lotul menționat, introdus anterior pe teritoriul Republicii Moldova din Ucraina cu eludarea controlului vamal, în mijlocul de transport cu n/î XXXXXXX, după care, eludând postul vamal intern Hagimus, au încercat să transporte lotul de miez de nucă menționat în or. Căușeni, urmând să-l*

comercializeze pe piața internă a Republicii Moldova ca marfa de origine autohtonă, fiind însă reținuți pe traseul R-26 în regiunea localității Ursoaia de către angajații Ministerului Afacerilor Interne și a Serviciului Vamal – a fost de fapt săvârșită pe teritoriul R. Moldova, ori dincolo de orice dubiu rezonabil careva probe care ar atesta fapta infracțională de contrabandă imputată nu sunt cuprinse de către învinuire și anume care mijlocul de transport a introdus marfa pe teritoriul R. Moldova din Ucraina pe perimetrul frontierei cu regiunea transnistreană prin eludarea controlului a 8678 tone de miez de nucă, locul (sectorul) concret de traversare a frontierei de stat, apartenența localității Crasnoe la teritoriul R. Moldova.

Colegiul penal a relevat că, în conformitate cu informația nr. 3585 din 11.05.2017 eliberată de Departamentul Poliției de Frontierei, în perioada 19.12.2016 - 31.12.2016 nu a fost fixată nici o traversare a cet. Plăcintă Ion și a mijlocului de transport de model „Mercedes” cu n/î xxxxxxxx la punctele de trecere a frontierei de stat; din informația nr. 3585 din 11.05.2017 eliberată de Departamentul Poliției de Frontieră, în perioada 19.12.2016 - 31.12.2016 se atestă că, nu a fost fixată nici o traversare a cet. Brînză Anatol și a mijlocului de transport de model „Mercedes” cu n/î XXX XXX la punctele de trecere a frontierei de stat; prin informația nr. 3584 din 11.05.2017 eliberată de Departamentul Poliției de Frontieră, se reține că în perioada 19.12.2016 - 31.12.2016 nu a fost fixată nici o traversare a cet. Brînză Vitalie la punctele de trecere a frontierei de stat, astfel încât, aceste informații, eliberate de autoritatea competentă, demonstrează cu certitudine faptul că, nici inculpații și nici mijloacele de transport care le aparțin, nu au traversat frontiera de stat în perioada 19.12.2016 - 31.12.2016 și nu au fost implicați în pretinse activități de introducere prin contrabandă a miezului de nucă din Ucraina prin segmentul transnistrean.

Colegiul a statuat că, **lipsa faptei infracționale** este combătută și prin declarațiile inculpaților care au relatat instanței că „au adus miezul de nucă din or. Tiraspol, unde a fost procurat de către Brînză Vitalie, fapt confirmat de martorii Rogovenco Alexandr, Barladean Maria, Pistrui Angela, Chicichina Maria, Șpacova Angela, nu l-au adus din Ucraina, îl duceau în s. Opaci, r-nul Căușeni la filiala SA „Prometeu-T” unde Plăcintă Ion este director, ulterior Plăcintă Ion transporta miezul de nucă la Chișinău la SA „Prometeu-T” ”, astfel, aceste stări de fapt denotă că, inculpații nu au trecut mărfuri peste frontiera de stat, respectiv, **fapta lor nu constituie o infracțiune**, atât timp cât toate probele, inclusiv cele ale acuzării denotă despre faptul că miezul de nucă ridicat a fost colectat în piața din or. Tiraspol în perioada 27 - 29.12.2016, fapt confirmat prin declarațiile vamale depuse la autoritățile transnistrene de martorul Rogovenco Alexandr, chitanța de achitare a taxelor vamale, patenta de întreprinzător eliberată de autoritățile transnistrene pe numele lui Rogovenco Alexandr, certificatul nr. 22 din

18.01.2017, care confirmă faptul că, martorul Rogovenco Alexandr exercită activitate comercială pe teritoriul pieței din or. Tiraspol, contractul de arendă încheiat între Rogovenco Alexandr și administrația pieței din or. Tiraspol, actele de achiziție seria YP nr.072354 - seria YP nr.072371, certificatele eliberate de Primăria s. Opaci, r-nul Căușeni din 25.01.2017, prin care se confirmă faptul că, Plăcintă Ion dispune de terenuri agricole pe care sunt plantați 165 pomi de nuc, precum și că arendează 3,4738 ha de teren pe care sunt plantați pomi de nuc și transportat în s. Opaci, r. Căușeni.

Relevant lipsei faptei infracționale în acțiunile inculpaților, Colegiul a indicat și declarațiile martorilor Cioban Constantin, care a invocat că ” ... *inculpații au fost la piața din satul în care el domiciliază s. Ermoclia, r. Ștefan Vodă de unde au cumpărat miez de nucă de la oamenii care vindeau în piață, nu cunoaște de la cine anume au cumpărat miez de nucă...*”, Rogovenco Alexandr, care a menționat că „ ...*la data 29.12.2016, se afla la piața din or. Tiraspol unde a venit fratele lui Vitalie cu mașina Mercedes Sprinter de culoare deschisă, numărul de înmatriculare nu și-1 amintește. El, fratele lui Vitalie și încă un lucrător de la piață și Vitalie care era la piață, au încărcat 2 tone de miez de nucă, după ce l-au încărcat Brînză Anatolie s-a urcat la volanul automobilul Mercedes Sprinter și s-a pornit spre vama din or. Bender. Nu a luat seama cu care mașină a plecat Brînză Vitalie, dar el a plecat cu automobilul personal de model Honda cu numerele de înmatriculare T 624 AN. A ajuns la vama din or. Bender și a luat documentele și anume, a luat de la Anatolie pașaportul tehnic pentru a include datele în declarația vamală, personal a scris declarația pe suport de hârtie, a achitat taxa de devamare, în declarație a scris miez de nucă 2 tone, el a întocmit declarația vamală din motivul că are pașaport transnistrean, ieșirea mărfurilor de pe teritoriul Transnistriei ca export nu se întocmesc în baza documentelor din Republica Moldova, nu cunoaște dacă există vreun act normativ de a transporta marfa din Transnistria în Moldova în baza altor documente, cunoaște că marfa poate fi transportată cu documente moldovenești doar dacă persoana are domiciliul în Tiraspol, la vamă nu a prezentat nici un document de proveniență a mărfii pentru devamare. La devamarea miezului de nucă nu s-au solicitat acte de proveniență și calitatea mărfii, el a achitat taxa de devamare în sumă de 200 ruble transnistrene, personal a achitat devamarea din banii pe care îi avea în portmoneul propriu, inspectorul de la vamă a verificat selectiv cantitatea mărfii, apoi inculpații s-au deplasat în Moldova, iar el s-a întors acasă, în microbuz erau încărcăți aproximativ 60-65 saci cu miez de nucă, Brînză Vitalie nu i-a plătit pentru devamare, dar l-a ajutat deoarece cumpăra de la dânsul miezul de nucă mai scump cu 50 copeici/kg. La vamă a declarat miez de nucă grecesc decojit. A mai devamat din numele său cu aproximativ o lună înainte de 29.12.2016, 500-600 kg miez de nucă. Anterior era aceeași categorie de miez de nucă. Brînză Anatolie doar transporta miezul de nucă, dar nu colecta. Brînză Vitalie aproximativ de 3-4 ori a cumpărat de la dânsul miez de nucă, cantitatea totală era de aproximativ 500-700 kg, nu ține minte precis. Miezul de nucă devamat la data de 29.12.2016, a fost colectat timp de o lună, acest miez de nucă a fost colectat de către dânsul, de Vitalie și alte persoane. La data de 29.12.2016, a întocmit două declarații vamale pe numele său deoarece a devamat două automobile. A doua mașină era, la fel, de model Mercedes Sprinter, la volanul automobilului era Plăcintă Ion. Cantitatea de miez de nucă în a doua mașină era aproximativ 2 tone, au trecut aceeași procedură ca*

și cu prima mașină pe care el a declarat-o mai înainte, pentru a doua mașină a plătit 200 ruble transnistrene, în total a achitat 400 ruble din cont propriu. Brînză Vitalie a cumpărat de la el aproximativ 700 kg miez de nucă, Vitalie i-a achitat aproximativ 50 ruble/kg deoarece era în dependență de calitate, în total i-a dat aproximativ 6000 ruble transnistrene și puțin a rămas dator. La data de 29.12.2016, în declarațiile vamale el a completat elementele privind data, ora, locul, cantitatea, mijlocul de transport, originalul acestor documente sunt la el, la vamă declarațiile vamale se scriu în două exemplare, unul rămâne în vamă și unul rămâne la el, este de acord ca aceste documente fie anexate la dosar. În declarația vamală nr.305/291216/002210, semnătura îi aparține, el personal a completat numele, prenumele, unde se exportă marfa, denumirea mărfii miez de nucă grecesc, decojit, uscat, și prețul 50 ruble/kg, cantitatea de 2,225 kg, la compartimentul mijlocul de transport cu care se transporta marfa este indicat modelul automobilului Mercedes XXX XXX, la compartimentul timpul de depunere a declarației este indicat timpul 15:30-15:40, Inspectorul a pus ștampila vamală nr. 555 din 29.12.2016. Ștampila de pe declarație este pusă la vama din or. Bender. Cu referire la chitanța cu nr. 1579806 din 29.12.2016, pe numele lui Rogovenco Alexandr pe suma de 230,30 ruble se indică că este suma de taxă vamală plătită în casă. Pe declarația vamală nr.305/291216/002205 este semnătura lui, personal a completat numele, prenumele, unde merge marfa, prețul miezului de nucă, cantitatea, este indicat denumirea mărfii miez de nucă grecesc, decojit, uscat, cantitatea de 2215 kg, prețul 50 ruble/kg, la compartimentul informația privind mijlocul de transport care transporta marfa este indicată denumirea Mercedes numerele de înmatriculare XX XX XXX, în această declarație vamală este indicat timpul depunerii declarație ora 10:30, la declarația vamală este anexată chitanța cu nr. 1580892 din 29.12.2016 pe numele lui pentru suma de 200 ruble care reprezintă taxa de export pentru miezul de nucă. A mai concretizat că dimineața au încărcat o mașină, iar după masă altă mașină, mașinile erau diferite. După ce a devamat prima mașină el s-a întors în or. Tiraspol. Plăcintă Ion a condus mașina de la ora 10:30. A doua mașină de la ora 15:30 a condus-o Brînză Anatolie. Patenta cu nr.1401577 seria Pn pe 2016 a fost eliberată de organele abilitate din Transnistria pe numele său, la compartimentul genurile de activitate este indicat vânzarea cu amănuntul a produselor alimentare cu excepția mărfurilor accizate...Nu a auzit ca inculpații să aducă miez de nucă din Ucraina. Brînză Vitalie păstra miezul de nucă în depozitul său pe care îl arenda, pentru faptul că depozita miezul de nucă la dânsul în depozit nu îi achita nimic, dar cumpăra de la dânsul miezul mai scump decât alții...” Slănină Tudor, care a menționat că, ”...Plăcintă Ion este angajatul SA „Prometeu - T”, în baza contractului de muncă lucrează în funcția de achiziționar și șef la punctul de achiziție din s. Opaci, r-nul. Căușeni, contractul se reînnoiește anual, Plăcintă Ion este angajat la ei permanent. Brînză Anatolie a fost angajat până în aprilie 2016 ca achiziționar, dar nu i s-a prelungit contractul... SA „Prometeu- T” primea de la Plăcintă Ion miez de nucă în baza actelor de achiziție completate conform legislației, despre contrabandă el nu a cunoscut fiindcă actele de achiziție care erau aduse de Plăcintă Ion erau în ordine fiind verificate de contabilitate și șeful de depozit, contabilitatea SA „Prometeu-T” le verifică deoarece sunt acte de strictă evidență, iar șeful depozitului deoarece verifică cantitatea miezului, actele de achiziție sunt eliberate achiziționarilor sub evidență strictă de către contabilul SA „Prometeu-T”, actele se eliberează permanent în schimb la cele utilizate, de obicei se eliberează până la 50 de acte de achiziție, erau blancuri; goale, cu ștampila societății, cu numărul, seria, contabilitatea pune doar ștampila și semnează

după cine sunt întărite aceste acte de achiziție, Plăcintă Ion semna la contabilitate primirea actelor de achiziție, responsabil de eliberarea actelor de achiziție era contabilul, actele de achiziție ulterior urmau a fi completate de către achiziționar. Ștampila rotundă pe actul de achiziție și semnătura personală îl puneau șeful de depozit la primirea mărfii, actele de achiziție se păstrau la SA „Prometeu-T” fiindcă în baza acestor acte ei exportă miezul de nucă și le prezintă la vamă, la predarea actelor de achiziție se verifică corectitudinea completării, se verifică dacă toate compartimentele sunt completate și numărul din 13 cifre, copiile buletinelor de identitate a vânzătorilor miezului de nucă nu se anexează la actul de achiziție, actele de achiziție le primesc la Inspectoratul Fiscal de 2-3 ori pe an, la necesitate, la Inspectoratul Fiscal prezintă raportul că au folosit aceste acte de achiziție, de aceasta se ocupă contabilitatea, inculpații Plăcintă Ion și Brînza Anatolie lucrau normal, numărul actelor...” și Hussain Nase Hamed, care a declarat că, ”... A avut câteva tranzacții cu Brînza Anatolie, o dată sau de două ori pe an; în anii 2006-2007, a primit marfa pe care a adus-o Brînza Anatolie. Din anul 2006, până în anul 2011, în fiecare sezon procura miez de nucă de la Brînza Anatolie, de 2-3 ori pe sezon deoarece în regiunea de sud miezul de nucă este de culoarea mai întunecată și nu-l interesează. Nu a avut discuții cu Brînza Anatolie în ceea ce privește ca să îi aducă careva mostre de miez de nucă... Nu cunoaște cazuri când miezul de nucă din Ucraina să fi fost exportat din Moldova ca fiind de origine din Moldova... De la Brînza Anatolie nu a procurat miez de nucă deschis, în raionul dat nu este miez de nucă deschis, susține că nuca în raionul Căușeni este mai întunecată, deoarece este umiditatea redusă și soare mai mult, nu ține minte dacă a cerut lui Brînza Anatolie să-i aducă miez de nucă de calitate mai superioară pentru a le arăta partenerilor europeni. El personal nu a văzut și nu a auzit că Brînza Anatolie să importe sau să aducă miez de nucă din Ucraina în Moldova... A concretizat că el i-a comunicat ofițerului de urmărire penală că nu are posibilitate pentru a se deplasa la Ucraina de a procura de acolo miez de nucă, mai departe el l-a întrebat de Brînza Anatolie, și anume cu cine lucrează Brînza Anatolie, el i-a spus că Brînza Anatolie lucrează cu mai multe firme dar cel mai probabil lucrează cu SA „Prometeu-T”. Este adevărată fraza din procesul-verbal că Brînza Anatolie a vândut la SA „Prometeu-T” miez de nucă însă nu corespunde adevărului cantitatea de 800 tone și originea miezului de nucă Ucraina. El i-a comunicat ofițerului de urmărire penală de unde este nuca. Nu este adevărată fraza că „Arsen i-a spus despre aceea că în luna octombrie 2016 a procurat de la Brînza Anatolie și Andrei un lot de 2 tone de miez de nucă care era de origine din Ucraina”. Tot ce este legat de Ucraina nu corespunde adevărului, la fel nu corespunde adevărului faptul că Arsen cu un oarecare Andrei au mers la Ucraina, nu corespunde adevărului că Brînza Anatolie a început să livreze miez de nucă de origine Ucraineană la SA „Prometeu-T”, i-a spus ofițerului că nu este de acord, că nu confirmă cele scrise în procesul-verbal, dar el i-a spus că dacă nu confirmă au dreptul să-l rețină pentru 72 ore, și pentru a nu-l reține a semnat procesul-verbal...”.

Colegiul penal a concluzionat că, intervenția legii penale la caz este nejustificată prin stabilirea lipsei faptei infracționale în acțiunile inculpaților, prin urmare, la caz instanța de apel constată cu certitudine că **nu a fost demonstrată vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 248 alin. (5) lit .b) și d) Cod penal.**

Cu referire la argumentele acuzării privind vinovăția inculpaților în fapta

incriminată și anume a depozițiilor formulate de către Pînzari Constantin, Cioban Constantin, Cacian Dorina, Boboc Gheorghe, Șargorovschii Ana, care au declarat că niciodată nu au semnat actele de achiziție care confirmă faptul că ar fi vândut miez de nucă, Colegiul penal a reținut că inculpații Plăcintă Ion și Brînză Anatol au recunoscut că au falsificat actele de achiziție prin metoda indicării datelor personale a cetățenilor Republicii Moldova: Pînzari Constantin; Ciobanu Constantin; Cacian Dorina; Boboc Gheorghe; Șargorovschii Ana, din motivul că altfel nu puteau argumenta la SRL „Prometeu-T” colectarea miezului din regiunea transnistreană, aceste acțiuni, însă nu întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art.248 Codul penal.

Suplimentar, cu referire la argumentele acuzării privind rezultatele măsurii speciale de investigare documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice, localizarea și urmărirea prin sistemul de poziționare globală (GPS), generalizate în Raportul întocmit de Ofițerul Evghenii Batîr la 16.12.2017 (f.d. 221-222), instanța a reținut drept plauzibile argumentele părții apărării prin excluderea în calitate de probă a rezultatelor date, ori la materialele cauzei penale nu sunt anexate acte procesuale care ar consemna data concretă când mijloacele de documentare au fost montate pe mijloacele de transport care aparțin inculpaților și ulterior demontate, nu este clar de ce același timp este consemnat pe toate planșele marcate cu marșrutul de culoare roșie și de ce traseul este dublat (dus-venit), însă timpul este același, la fel procesul-verbal nr. 1 (f.d.240) a fost întocmit pe data de 16.01.2017 iar raportul care se anexează la acest proces-verbal a fost întocmit de Batîr Evghenii la 16.12.2016 și se referă la rezultatele măsurilor speciale de investigații din 16.12.2016.

În consecință, instanța de apel a conchis că, *lipsește fapta infracțională în acțiunile inculpaților*, ori învinuirea adusă acestora este combătută prin declarațiile inculpaților care au relatat instanței că ”...au adus miezul de nucă din or. Tiraspol, unde a fost procurat de către Brînză Vitalie, fapt confirmat de martorii Rogovenco Alexandr, Barladean Maria, Pistrui Angela, Chicichina Maria, Șpacova Angela, nu l-au adus din Ucraina, îl duceau în s. Opaci, r-nul Căușeni la filiala SA „Prometeu-T” unde Plăcintă Ion este director, ulterior Plăcintă Ion transporta miezul de nucă la Chișinău la SA „Prometeu-T””, astfel, aceste stări de fapt denotă că, inculpații nu au trecut mărfuri peste frontiera de stat, respectiv, fapta lor nu constituie o infracțiune, atât timp cât toate probele, inclusiv cele ale acuzării denotă despre faptul că miezul de nucă ridicat a fost colectat în piața din or. Tiraspol în perioada 27 - 29.12.2016, fapt confirmat prin declarațiile vamale depuse la autoritățile transnistrene de martorul Rogovenco Alexandr, chitanța de achitare a taxelor vamale, patenta de întreprinzător eliberată de autoritățile transnistrene pe numele lui Rogovenco Alexandr, certificatul nr. 22 din 18.01.2017, care confirmă faptul că, martorul Rogovenco Alexandr exercită activitate comercială pe teritoriul pieței din or. Tiraspol, contractul de arendă

încheiat între Rogovenco Alexandr și administrația pieței din or. Tiraspol, actele de achiziție seria YP nr.072354 - seria YP nr.072371, certificatele eliberate de Primăria s. Opaci, r-nul Căușeni din 25.01.2017 prin care se confirmă faptul că, Plăcintă Ion dispune de terenuri agricole pe care sunt plantați 165 pomi de nuc, precum și că arendează 3,4738 ha de teren pe care sunt plantați pomi de nuc și transportat în s. Opaci, r-nul Căușeni, or, regiunea transnistreană constituie parte componentă a Republicii Moldova, *fiind exclusă calificarea acțiunilor după semnele componenței de contrabandă.*

8. Temeinicia și legalitatea deciziei instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către *procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin*, prin care, invocând temeiturile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, solicită casarea totală a deciziei instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

În motivarea recursului, indică următoarele argumente:

- instanța de fond și-a bazat constatările pe probele - verbale și în scris prezentate și în analiza faptului dacă acușările sunt bine justificate, standardul de dovadă este acel al „în afara dubiilor rezonabile”;

- instanța de apel, nu a respectat pe caz prevederile art. 101 Cod de procedură penală, or, potrivit art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, fiecare probă este apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și incorect a considerat ca nefiind dovedită vinovăția inculpatului în săvârșirea faptei criminale constatate prevăzută la art. 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal;

- motivarea expusă de instanța de apel este una insuficientă, fiind întemeiată în exclusivitate doar pe declarațiile depuse de inculpaților Brînza Anatolie, Brînza Vitalie și Plăcinta Ion, declarații în care aceștia neagă vinovăția și invocă o modalitate legală a acțiunilor, însă analizând declarațiile inculpaților, martorilor apărării și acușării, înscrisurile administrate în cadrul cercetării judecătorești, inclusiv stenogramele interceptărilor înregistrate a convorbirilor telefonice a inculpaților și persoanelor neidentificate, instanța de fond corect a ajuns la concluzia certă că declarațiile martorilor apărării Barladean Maria, Chicichina Măria, Shpakova Anzhela, Pistruț Angela și Rogovenco Alexandr în partea care se invocă că anume dâșii personal în piața agricolă din or. Tiraspol i-au vândut inculpatului Brînza Vitalie în perioada lunilor octombrie - decembrie 2016 miezul de nucă depistat și ridicat prin procesele-verbale de percheziție, urmează a fi apreciate critic, deoarece afirmațiile martorilor sunt pur declarative, nefiind însoțite de acte de proveniență a nucilor, mai mult ca atât, declarațiile martorilor apărării, susținute de inculpați, contravin conținutului discuțiilor telefonice a inculpaților

persoanelor neidentificate de organul de urmărire penală, incluse în stenogramele interceptărilor înregistrate a discuțiilor telefonice de la f.d. 93 - 166 vol. 2, din care rezultă că aceștia transportă nuci nu de la piața din or. Tiraspol, dar de pe teritoriul Ucrainei, or pe tot parcursul transportării nucilor inculpații țineau legătura telefonică între ei și urmăreau ca să nu fie demascați că transportă aceste nuci de către agenții de circulație rutieră, anume datorită caracterului ilicit al provenienței prin contrabandă a nucilor, or alt motiv pentru a nu fi depistați de către colaboratorii organelor de drept, nu aveau;

- înscrisurile prezentate de apărare în susținerea versiunii înaintate, că inculpații au colectat miezul de nucă din or. Tiraspol în perioada 27-29.12.2016, printre care declarațiile vamale depuse la autoritățile transnistrene de martorul Rogovenco Alexandr, chitanța de achitare a taxelor vamale la vama din Transnistria, patenta de întreprinzător eliberată de autoritățile transnistrene pe numele lui Rogovenco Alexandr, certificatul nr.22 din 18.01.2017 precum că martorul Rogovenco Alexandr exercită activitate comercială pe teritoriul pieței din or. Tiraspol, contractul de arendă încheiat între Rogovenco Alexandr și administrația pieței din or. Tiraspol, instanța constată că acestea sunt înscrisuri care nu au putere juridică, ele sunt nepertinente, deoarece acestea arată că martorul Rogovenco Alexandr ar putea colecta miez de nucă, nefiind anexată dovada că el ar fi vândut inculpaților marfa sa, totodată inculpații nu au declarat în postul vamal intern Hagimus, procurarea miezului de nucă de la Rogovenco Alexandr sau de la alte persoane, inculpații au ocolit Postul Vamal avînd și intermediari care le comunicau telefonic locul plasării mașinilor de poliție, inculpații au fost nevoiți uneori să ocolească nu doar postul vamal, dar și localități întregi pentru a nu întâlni în cale poliția, unul din ei chiar a stat ascuns în microbuz una sau două ore așteptând ca mașina poliției să plece din localitate, inculpații au chemat în ajutor și persoane terțe care se deplasau cu alte automobile în diferite direcții verificând dacă nu-i așteaptă poliția, iar cel mai mult inculpații se temeau de automobilele cu oameni în civil, din spusele lor aceștia-s „*ofițeri, de ei trebuie să te temi*”;

- avînd documente care confirmă proveniența legală a miezului de nucă procurat în or. Tiraspol, precum afirmă apărarea, ar fi irațional de evitat postul vamal intern Hagimus, ori de urmărit locul amplasării automobilelor poliției, ori de ascuns ore în șir în automobilul cu marfa așteptând să plece poliția din localitate, ori automobilul cu marfa să facă cercuri în șir fără să se apropie de locul destinației de frică să nu fie depistați, precum și alte acțiuni ale inculpaților constatate în cadrul cercetării judecătorești care denotă un comportament neadecvat al cumpărătorului care are actele în regulă;

- actele de achiziție seria YP nr.072354 - seria YP nr.072371, certificatele eliberate de Primăria s. Opaci, r-nul Căușeni din 25.01.2017, prin care se confirmă faptul că Plăcinta Ion dispune de terenuri agricole pe care sunt plantați 165 pomi

de nuci și că are de arendează 3,4738 ha de teren pe care sunt plantați pomi de nuc, denotă că inculpații, fiind complici, având un plan bine organizat, împărțind rolurile, pentru realizarea miezului de nucă adus din Ucraina prin contrabandă în Republica Moldova unor agenți economici, inclusiv cumpărătorului SA „Prometeu-T”, plan în care coautorul Plăcinta Ion le perfectează acte false precum că miezul de nucă l-ar fi achiziționat/produs pe teritoriul Republicii Moldova, iar agenții economici la rândul lor înstrăinează nucile comune decojite aduse din Ucraina prin contrabandă, în Europa oferindu-le ca fiind autohtone, în caz contrar care ar fi sensul aducerii miezului de nucă din regiunea transnistreană fără acte de proveniență, fără a le declara la Postul Vamal Intern sau Postul Vamal Mobil, precum afirmă apărarea că ar fi fost procurat la piața din or. Tiraspol, dacă Plăcinta Ion are plantațiile sale de nuci și este înregistrat oficial ca fiind achiziționar al miezului de nuca la SA „Prometeu-T”;

- instanța de fond a analizat cronologic declarațiile inculpaților pentru propria convingere în faptul dacă miezul de nucă ar putea proveni din livada lui Plăcinta Ion și potrivit consecutivității declarațiilor acestuia a constatat, că la urmărirea penală el a declarat că *„miezul de nucă depistat la el în bus cu n/î xxxxxxx este a lui Brînza Vitalie și a lui Rogovenko Alexandr”* (f.d. 30 vol. 3), ulterior a declarat ca *„miezul de nucă a fost achiziționat de dînsul din RM, inclusiv din piața din or. Tiraspol* (f.d.209 vol.3) la urmărirea penală Plăcinta Ion nu a declarat că dispune de terenuri agricole pe care sunt plantați pomi de nuc, iar din conținutul stenogramelor convorbirilor telefonice rezultă cert că miezul de nucă este adus din Ucraina, prin contrabandă;

- analizând conținutul convorbirilor telefonice incluse în stenogramele interceptărilor înregistrate a fost stabilit că martorul Hussain Naser, atât în discuția cu Brînza Anatolie, cât și în discuția cu Mkogian Arseri, precum și ceilalți figuranți, relatează clar schema de achiziție a miezului de nuca din Ucraina care este adus în Republica Moldova prin contrabandă, că Brînza Anatol livrează miezul de nucă de origine ucraineană firmei „Prometeu-T”, chiar au ajuns la aceea că se indignau de faptul că toți agenții economici așteaptă miezul de nucă din Ucraina și le este frică că prețul va scădea din care motiv au planificat să informeze anonim vama din Republică Elenă despre aceea că nuca exportată din Moldova de fapt este din Ucraina și are radiație de aceea trebuie verificată;

- instanța de fond corect a respins afirmațiile apărării precum ca declarațiile martorului Hussain Naser date în ședința de judecată ar confirma că ultimul nu știe cât a vândut Brînza Anatolie și cui, nu știe despre faptul că miezul de nucă este din Ucraina, că la urmărirea penală ar fi semnat procesul-verbal de audiere a sa în calitate de bănuit pentru a nu fi reținut, deoarece din convorbirile telefonice ale martorului Hussain Naser cu Brînza Anatol și cu Mkogian Arsen despre care ei nu cunoșteau că sunt ascultați autorizat de organul de urmărire penală, reiese contrariul, de aceea instanța just a respins solicitarea apărării de a aprecia critic

declarațiile martorului Hussain Naser date la urmărirea penală, cu atât mai mult că în instanță el a declarat că nu ține minte ce a vorbit anterior;

- instanța de fond just a mai constatat că, nu poate fi reținută afirmația apărării precum că în privința inculpaților nu a fost intentată vre-o cauză penală de către autoritățile ucrainene sub aspectul acțiunilor de contrabandă la scoaterea miezului de nucă din această țară fără a-l declara, sau de către autoritățile transnistrene sub aspectul acțiunilor de contrabandă la introducerea în această zonă administrativă a miezului de nucă fără declarare, fiindcă inculpații sunt învinuiți în comiterea faptei de trecere a miezului de nucă peste frontiera vamală a Republicii Moldova, dar nu a Ucrainei care este altă jurisdicție și nu influențează calificarea infracțiunii săvârșită de inculpați pe teritoriul Republicii Moldova.

- pe de o parte instanța de apel a constatat că „inculpații Brînza Anatol și Plăcintă Ion au recunoscut că au falsificat actele de achiziție prin metoda indicării datelor personale ale cetățenilor Republicii Moldova.....”, însă pe de altă parte în mod greșit constată acel scop urmărit de către inculpați prin realizarea acestei acțiuni, or și în această parte instanța și-a bazat concluziile în exclusivitate pe declarațiile inculpaților;

- prima instanță just a concluzionat că, fapta de falsificare a actelor de achiziție nu poate fi calificată separat deoarece este una din etapele infracțiunii de contrabandă, fapta dată fiind una din modalitățile de legalizare a miezului de nucă adus din Ucraina prin contrabandă în scopul realizării acestui miez de nucă agenților economici, iar afirmația instanței de apel expuse în pct. 65 a deciziei, precum că „*aceste acțiuni (de falsificare) nu întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art 248 Cod penal*”, contravin învinuirii aduse inculpaților, fapt ce denotă că instanța de apel a examinat cauza în alte limite decât cele indicate în actul de învinuire;

- martorii Cioban Constantin, Cacian Tamara, Cacian Dorina, Boboc Gheorghe au negat că au semnat actele de achiziții și în genere au negat că au vândut inculpaților miez de nucă, iar în situația în care prin probele cercetate s-a dovedit că aceste acte de achiziții nu sunt veridice, au fost prezentate de către inculpați, urmează a se ține cont de scopul urmărit atât la falsificarea actelor, care reiese din însăși învinuirea adusă inculpaților și anume de a legaliza proveniența mărfii - miez de nuci ca produse pe teritoriul țării noastre, în vederea obținerii posibilității reexportării în comunitatea Europeană;

- latura obiectivă a infracțiunii săvârșite de inculpați se manifestă în trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a cantității de 8678 kg de miez de nucă cu valoarea în vamă în mărime de 800 962,75 lei ce constituie proporții deosebit de mari, eludându-se controlul vamal, și anume, intrate în țară prin alte locuri decât cele destinate pentru aceasta și neautorizat;

- infracțiunea săvârșită de Brînză Anatolie, Brînză Vitalie și Plăcinta Ion, se

consideră consumată în momentul trecerii ilegale, de facto, peste frontiera vamală a miezului de nucă, în speță, infrațiunea de contrabandă a fost consumată anterior transportării miezului de nucă în or. Tiraspol și în localitatea Crasnoe, de unde inculpații ulterior l-au încărcat și l-au transportat la domiciliul inculpatului Plăcinta Ion în sat. Opaci, r-nul Căușeni;

- inculpații au comis infrațiunea de contrabandă prin etape de pregătire, în special alegerea complicilor, procurarea și transportarea miezului de nucă din Ucraina prin alte locuri decât cele destinate pentru aceasta, încălcând prevederile art. 26 din Codul vamal ce stabilește că trecerea mărfurilor și mijloacelor de transport peste frontiera vamală este permisă numai în locurile stabilite de organul vamal și în orele lui de program, concluzie ce denotă din stenogramele convorbirilor telefonice ale figuranților și persoanelor neidentificate;

- în cadrul cercetării judecătorești s-a dovedit că inculpații au acționat planificat la săvârșirea infrațiunii, au ales complicii, au transportat miezul de nucă din Ucraina în or. Tiraspol și s. Crasnoe, de unde treptat l-au transportat în raionul Căușeni, au apelat la ajutorul complicilor care le pregătea drumul, adică să nu fie depistați de colaboratorii organelor de ocrotire a normelor de drept, paralel pregătind acte de achiziție false, căutând cumpărători (care au început să se certe între ei dorind fiecare să procure miezul de nucă), fixând prețul care depindea foarte mult de cursul dolarului american și euro care brusc a scăzut în preț. etc, acțiuni, care exprimă intenția directă a făptuitorilor, iar motivul constă în interesul lor material;

- cu referire la motivele aduse de către instanța în pct. 48 ale deciziei recurate și în special cu privire la afirmația instanței de apel ce ține de lipsa „*delimitării faptei de locul săvârșirii acesteia ce nu atestă fapta stabilită de art. 248 alin. (5) îit.b),) Cod penal*”, rezultă că instanța de apel în mod greșit a analizat învinuirea adusă inculpaților în raport cu acele probe ce vin să dovedească modalitatea de săvârșire a infrațiunii de contrabandă, iar actele prezentate de apărare prin care pretind că în perioada 21.12.2016 - 29.12.2016 automobilele acestora, precum și ei nu au traversat frontiera de stat cu Ucraina, nu au relevanță în speța dată, odată ce s-a dovedit că acțiunile de contrabandă s-au realizat pe segmentul de frontieră a regiunii transnistrene, eludându-se controlul vamal; autoritățile Moldovei nu au acces la acest perimetru și prin urmare nu pot fixa cu precizie faptul trecerii frontierei și în special locul concret al acesteia, motiv pentru care această motivare nu poate fi acceptată și reținută de către instanța de judecată, mai mult ca atât că prin actul de învinuire este constatat că infrațiunea a fost comisă și în complicitate cu alte persoane, iar rolurile în cadrul acestui grup erau bine repartizate și delimitate, inculpații având rolul final de a legaliza marfa introdusă prin contrabandă prin oferirea autenticității locale;

- instanța de apel în mod neclar și-a argumentat poziția de achitare a

inculpaților și totodată a introdus în decizia de achitare formulări care pun la îndoială temeiul pus la baza achitării inculpaților;

- instanța de apel nu a ținut cont de prevederile legale și practica judiciară constantă cu privire la forma și specificul întocmirii hotărârilor judecătorești, admitând în conținutul deciziei pronunțate a unor raționamente care nu sunt compatibile cu criteriile stabilite pentru întocmirea actelor oficiale;

- instanța de apel, la adoptarea deciziei nu a dat apreciere justă suportului probatoriu prezentat de către acuzare, astfel încât concluzia instanței de apel este inacceptabilă, deoarece probele acuzării au fost supuse unei minuțioase cercetări în instanță, făcându-se referire la declarațiile detaliate ale participanților la proces, iar în astfel de condiții, colegiului penal, îi rămânea doar să aprecieze aceste probe, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

8.1. La recursul ordinar declarat de procuror, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință avocatul Veronica Pascal și avocatul Vasile Foltea în numele inculpaților, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. Judecând recursul ordinar declarat și verificând legalitatea hotărârii atacate în baza materialelor din dosar, Colegiul Penal lărgit a conchis că acesta urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel, din următoarele considerente.

Pornind de la prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată, în cazul în care erorile judiciare nu pot fi corectate la această etapă a procedurilor.*

Or, rațiunea exercitării căii de atac, în particular avându-se în vedere recursul ordinar, rezidă în înlăturarea erorilor admise de instanțele ierarhic inferioare la etapele precedente de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv și unul reparator.

Potrivit dispoziției art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia. Prin alte cuvinte, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel și să dispună casarea integrală a acesteia, atunci când se constată admiterea unor erori de drept, care au dus, în consecință, la afectarea echității procedurii desfășurate în privința persoanei deferite judecării.

În virtutea efectului devolutiv al apelului, prevederile art. 414 din Codul de procedură penală, obligă instanța de control judiciar ca, în afară de temeiurile

invocate și cererile formulate de apelanți, să examineze cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, iar în temeiul celor prevăzute de art. 417 alin. (1) pct. 8) din același Cod, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă fondul apelurilor și temeiurile care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea lor, precum și motivele adoptării unei atare soluții.

În aceeași sferă de argumentare, Colegiul relevă că, de regulă, rezultând din prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, urmează să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel, totodată instanța având posibilitatea de a da o nouă apreciere probelor acumulate în dosar. Respectiv, la judecarea apelului, instanța este în drept să cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță (care pot fi, de altfel, apreciate diferit față de felul cum au fost evaluate de prima instanță), pentru elucidarea adevărului și pentru formularea unei concluzii temeinice vizavi de acuzația imputată inculpatului prin actul de învinuire și cel de sesizare a instanței.

O particularitate aparte în desfășurarea procedurii de judecare în apel o reprezintă situația când, instanța urmează să rejudece cauza în urma casării deciziei sale anterioare de către Curtea Supremă de Justiție, în această situație pe lângă regulile generale de judecare de care se ghidează Curtea de Apel, mai sunt incidente și anumite reguli speciale obligatorii ce guvernează acest proces.

Cauza penală privindu-i pe Brînză Anatolie, Brînză Vitalie și Plăcintă Ion a fost deja judecată o dată în procedura recursului ordinar, iar prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 18 iunie 2019, s-a dispus admiterea recursurilor ordinare declarate, cu casarea totală a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2018 și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Dispozițiile legale referitoare la limitele rejudecării în cazul casării hotărârii de instanța de recurs sunt cuprinse în art. 436 Cod de procedură penală, unde este stipulat expres că *instanța de rejudecare este pe deplin independentă, respectând, în mod firesc și logic, indicațiile instanței de recurs, care, potrivit art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la momentul pronunțării recursului.*

Mai concret, casarea deciziei instanței de apel a fost condiționată de erorile de drept admise de această instanță la judecarea apelurilor.

Reieșind din partea descriptivă a deciziei Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 18 iunie 2019, se constată că instanța de apel a primit indicații clare cu privire la omisiunile și erorile admise la judecarea apelurilor, pe care urma în mod evident să le înlăture prin rejudecarea cauzei.

Totuși, analizând partea motivantă a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2021 se poate de conchis cu certitudine că aceasta nu cuprinde relevarea considerentelor și temeiurilor asupra concluziilor formate în rezultatul verificării sentinței atacate, în raport cu dispunerea achitării inculpaților.

Or, după cum s-a specificat expres anterior de către instanța de recurs, la caz, este necesar ca în mod precis și explicit, prin argumente temeinice și suficiente, să fie rezolvate problemele de drept apărute în cadrul judecării cauzei, să fie elucidate faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să fie argumentate clar concluziile în decizia adoptată și în dependență de circumstanțele constatate, *ținând cont de motivele casării deciziei atacate*, de practica unitară și de practica relevantă a CEDO, în cadrul unui proces de judecată contradictoriu, să fie pronunțată o hotărâre legală și întemeiată.

Lipsa unei motivări adecvate cerințelor legii într-o hotărâre judecătorească afectează grav respectarea garanțiilor procedurale a părților la un proces echitabil.

Din conținutul cererii de recurs declarată de recurent, se constată că acesta face trimitere la erorile de drept stipulate în art. 427 alin. (1) pct. 6) din Codul de procedură penală și partea acuzării pledează pentru casarea sentinței și dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

Ținând cont de motivele care au servit temei pentru pronunțarea soluției enunțate mai sus, Colegiul penal lărgit apreciază ca fiind întemeiate argumentele recurentului cu privire la netemeinicia soluției instanței de apel, din considerentele ce urmează a fi desfășurate în continuare.

Examinând apelul declarat de către apărare, instanța de apel a dispus casarea sentinței de condamnare, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a dispus achitarea inculpaților Brînză Anatolie, Brînză Vitalie și Plăcintă Ion, pe motivul *lipsei faptei infracțiunii*, însă, apreciind ca veridice, pertinente, concludente și utile declarațiile depuse de inculpați și dispunând achitarea inculpaților, a lăsat fără apreciere faptul că persoana acuzată beneficiază de libertatea de a nu se auto-incrimina și că aceasta nu poartă răspundere pentru declarațiile făcute, decât în cazul în care el face un denunț intenționat fals că infracțiunea a fost săvârșită de o persoană care, de fapt, nu a avut atribuție la săvârșirea ei.

Totodată, se punctează că, instanța de apel, la rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri a comis un șir de erori de drept și anume:

a) Prevederile art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, statuează că *sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată*.

Conform art. 385 alin. (1) pct. 1) - 3) Cod de procedură penală, *la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii*.

Potrivit prevederilor art. 394 alin. (3) pct. 1) – 2) Cod de procedură penală, *partea descriptivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă indicarea învinuirii pe baza căreia cauza în privința învinutului a fost trimisă în judecată, descrierea circumstanțelor cauzei constatate de instanța de judecată și enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului, cu indicarea motivelor pentru care instanța respinge probele aduse în sprijinul acuzării. Nu se admite introducerea în sentința de achitare a unor formulări ce ar pune la îndoială nevinovăția celui achitat.*

Astfel, deși instanța de apel a indicat în partea descriptivă a hotărârii, învinuirea pe baza căreia cauza în privința învinuiților Brînză Anatolie, Brînză Vitalie și Plăcintă Ion a fost trimisă în judecată, ulterior, total divergent a constatat fapta criminală, considerată ca fiind dovedită, așa cum a fost indicată în rechizitoriu, după care a dispus achitarea inculpaților pe motivul *lipsei faptei infracționale*.

Totodată, Colegiul reține că, deși potrivit dispozitivului hotărârii, instanța de apel a dispus achitarea inculpaților Brînză Anatolie, Brînză Vitalie și Plăcintă Ion pe motivul *lipsei faptei infracționale*, în descriptiv, a indicat alt temei de achitare, menționând că „*nu a fost demonstrată vinovăția inculpaților*”.

b) Potrivit prevederilor art. 321 alin. (1), (2), (2¹), (5), (6) Cod de procedură penală, *judecarea cauzei în primă instanță și în instanța de apel are loc cu participarea inculpatului, cu excepția cazurilor prevăzute de prezentul articol. Judecarea cauzei în lipsa inculpatului poate avea loc în cazul: 1) când inculpatul se ascunde de prezentarea în instanță; 2) când inculpatul, fiind în stare de arest, refuză să fie adus în instanță pentru judecarea cauzei și refuzul lui este confirmat și de apărătorul lui sau de administrația locului de detenție a acestuia; 3) examinării unor cauze privitor la săvârșirea unor infracțiuni ușoare când inculpatul solicită judecarea cauzei în lipsa sa; 4) finalizării urmăririi penale în lipsa învinutului în condițiile art. 291¹. Instanța, în cazul neprezentării nemotivate a inculpatului la judecarea cauzei, este în drept să dispună aducerea silită a inculpatului și să-i aplice o măsură preventivă sau să o înlocuiască cu o altă măsură care va asigura prezentarea lui în instanță, iar la demersul procurorului, să dispună anunțarea inculpatului în căutare. Încheierea privind anunțarea inculpatului în căutare se execută de către organele afacerilor interne. Instanța decide judecarea cauzei în lipsa inculpatului din motivele prevăzute în alin. (2) pct. 1) numai în cazul în care procurorul a prezentat probe verosimile că persoana pusă sub învinuire și în privința căreia cauza a fost trimisă în judecată a renunțat în mod expres la exercitarea dreptului său de a apărea în fața instanței și de a se apăra personal, precum și se sustrage de la urmărirea penală și de la judecată.*

La caz, Colegiul penal lărgit atestă că, în ședința de judecată a instanței de apel, inculpatul Plăcintă Ion nu s-a prezentat, fiind depusă de către acesta o cerere de examinare în lipsă, pe motiv că se află la lucru în Anglia (f.d. 108, vol. VII), iar

instanța de apel a dispus examinarea cauzei în ordine de apel în lipsa inculpatului Plăcintă Ion, însă fără ține cont de faptul că acestuia nu îi este incriminată săvârșirea unei infracțiuni ușoare, așa cum prevede art. 321 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală.

Comiterea infracțiunii prevăzute la art. 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal, de care este învinuit Plăcintă Ion se pedepsește cu închisoare de la 3 la 10 ani, iar potrivit prevederilor art. 16 alin. (4) Cod penal, aceasta se clasifică ca fiind una gravă, situație în care instanța de apel nu era în drept să dispună examinarea cauzei în ordine de apel în lipsa inculpatului Plăcintă Ion, la caz nefiind incidentă situația prevăzută la pct. 3) alin. (2) al art. 321 Cod de procedură penală, ci urma să demareze acțiunile prevăzute la alin. (5) al art. 321 Cod de procedură penală.

c) Potrivit procesului verbal al ședinței de judecată, instanța de apel, a dispus audierea formală a inculpaților Brânză Anatolie și Brânză Vitalie, care și-au exprimat doar poziția *vis-à-vis* de apelurile declarate, menționând că „...*susțin declarațiile date la faza de UP și în instanța de fond, susțin apelul declarat, și vinovăția nu o recunosc*” respectiv a pus la baza achitării acestora, aceleași declarații în baza căror instanța de fond, a pronunțat o hotărâre de condamnare.

d) Instanța de apel a dat o apreciere selectivă probelor prezentate de acuzare, în susținerea învinuirii, fără a aprecia fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete în fapt și drept invocate în rechizitoriu, nu a indicat motivele pentru care a respins probele aduse în sprijinul acuzării, examinând cauza superficial și adoptând o motivare defectuoasă și contradictorie.

Expunerea evazivă și lipsită de motivare a instanței de apel asupra motivelor invocate de acuzare, nu este suficientă pentru o decizie achitare, care trebuie să fie motivată atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare și cu respectarea principiului contradictorialității în procesul penal, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea.

Rezumând cele menționate, Colegiul penal constată că în speță și-a găsit confirmare temeiul pentru recurs prevăzut în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care prevede că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii*, ceea ce inevitabil duce la casarea deciziei instanței, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În mare parte soluția instanței de recurs de a dispune rejudecarea se bazează pe statuările Curții Europene în speța *Năvoloacă c. Moldovei* (cererea nr.

25236/02), hotărârea din 16.12.2008, unde Curtea având a se pronunța asupra acestei cauze a considerat că chestiunile care urmau a fi hotărâte de către Curtea Supremă de Justiție nu puteau fi examinate în mod corespunzător, ca chestiuni ce țin de un proces echitabil, fără o apreciere directă a circumstanțelor factologice prezentate de părți pe marginea speței deferite judecătii. Având în vedere că, Curtea Supremă de Justiție nu are competența să facă o examinare directă în fapt, ea are competența de a dispune rejudecarea cauzei de către instanța ierarhic inferioară, în speță, echitatea cere ca Curtea Supremă de Justiție să dispună rejudecarea cauzei.

În cadrul rejudecării cauzei, instanța de apel urmează să înlătore erorile menționate, să țină cont de împrejurările expuse care au servit temei de casare a soluției adoptate și în strictă conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor administrate în instanța de judecată, inclusiv să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar în dependență de datele obținute să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă și prevederilor art. 417-418 Cod de procedură penală.

10. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit

d e c i d e :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2022, în cauza penală privindu-i pe *BRÂNZĂ Anatolie Xxxxx*, *BRÂNZĂ Vitalie Xxxxx* și *PLĂCINTĂ Ion Xxxxx* și dispune rejudecarea cauzei, în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 09 decembrie 2022.

Președinte

Iurie DIACONU

Judecători

Liliana CATAN

Ion GUZUN

Ghenadie PLĂMĂDEALĂ

Iurie BEJENARU